

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

ZMĚNY ÚZEMNÍ STRUKTURY

K 1. 1. 2021 nabyl účinnosti **zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu** a o změně souvisejících zákonů ze dne 29. ledna 2020 (zveřejněn v částce 22/2020 Sb.). V návaznosti na tento zákon a Vyhlášku č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu ze dne 28. července 2020, došlo ke změně územního vymezení několika okresů a několika správních obvodů s rozšířenou působností (území krajů zůstalo nezměněno).

Z pohledu **okresů** došlo ve Středočeském kraji k přesunu 1 obce z okresu Nymburk do okresu Kolín, v Plzeňském kraji 9 obcí z okresu Domažlice do okresu Plzeň-jih, v Libereckém kraji 1 obec z okresu Semily do okresu Jablonec nad Nisou a ve Zlínském kraji 2 obcí z okresu Vsetín do okresu Zlín.

Ve **správních obvodech obcí s rozšířenou působností** (SO ORP) byly přesunuty ve Středočeském kraji 3 obce z SO ORP Český Brod do SO ORP Lysá nad Labem, v Libereckém kraji 1 obec z SO ORP Turnov do SO ORP Jablonec nad Nisou a v Kraji Vysočina 1 obec (z SO ORP Jihlava do SO ORP Havlíčkův Brod).

K 1. 1. 2023 došlo v Olomouckém kraji k přesunu 1 obce (Přemyslovice) z SO ORP Prostějov do SO ORP Konice.

Při poslední územní změně s účinností od 1. 1. 2026 došlo k přesunu obce Libomyšl (531448) z SO ORP Hořovice do SO ORP Beroun, obce Velký Třebešov (574589) z SO ORP Jaroměř do SO ORP Náchod a obce Bohuňovice (500852) z SO ORP Olomouc do SO ORP Šternberk.

Všechny údaje jsou ve statistických bulletinech zásadně publikovány **v územní struktuře platné v příslušném roce**. Při posuzování dat v meziročním vývoji je proto nutno změny území zohlednit.

OBYVATELSTVO

Základem pro údaje **o počtu a struktuře obyvatelstva** jsou výsledky sčítání lidu, domů a bytů, která jsou uskutečňována zhruba v desetiletých intervalech. Na tyto výsledky pak navazují (každoroční) intercenzální statistické bilance obyvatel vycházející ze zpracování údajů o narozeních, úmrtích a z dat o stěhování.

Veškeré údaje týkají občanů Česka a cizinců s trvalým pobytem v Česku, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území Česka na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území Česka, cizinců s mezinárodní ochranou v Česku a cizinců s udělenou dočasnou ochranou v Česku.

Údaje jsou zveřejňovány čtvrtletně v členění podle krajů, okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (v Praze do městských částí), jednou ročně pak i do jednotlivých obcí.

Údaje pro intenzitní ukazatele **hrubých relativních měř demografických událostí** jsou vztaženy na 1 000 obyvatel středního stavu. Střední stav obyvatel obecně vyjadřuje počet obyvatel daného území v okamžiku, který byl zvolen za střed sledovaného období. Za střední stav obyvatel v kalendářním roce je považován počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. sledovaného roku, který vychází z bilance pohybu obyvatel daného území od počátku roku do konce června. Za střední stav obyvatel v období (vymezeném kalendářními měsíci) kratším, než jeden rok je považován průměr středních měsíčních stavů za dané období, přičemž měsíční střední stav je průměrem z počátečního a koncového stavu daného měsíce.

ZAMĚSTNANOST A NEZAMĚSTNANOST (VŠPS)

Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) je prováděno v náhodně vybraných bytech (0,5 % všech obvykle obydlených bytů). Zjištěné údaje jsou převáženy četností jednotlivých věkových skupin mužů a žen. Výběrový soubor je vztažen k celkovému počtu obyvatel z demografické statistiky, od kterého jsou odečítány odhady počtu osob žijících mimo byty, tj. zejména v ubytovnách a v kolektivních domácnostech (např. domovech důchodců, ústavech sociální péče, nápravných zařízeních apod.).

Pro všechny charakteristiky výběrového šetření je možné konstruovat **95% interval spolehlivosti**, tedy interval, v němž s 95% pravděpodobností leží skutečná hodnota odhadované charakteristiky. Velikost intervalu spolehlivosti pro odhad základních charakteristik je zřejmá z následující tabulky:

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

95% intervaly spolehlivosti pro odhady zaměstnanosti a nezaměstnanosti

1. čtvrtletí 2026	Populace 15+ *) v tis.		Zaměstnanost v tis. osob					Nezaměstnanost v tis. osob					Míra nezaměstnanosti v %			
	Odhad	Počet respon- dentů	Odhad	Počet respon- dentů	SE	CI ±	CV (%)	Odhad	Počet respon- dentů	SE	CI ±	CV (%)	Odhad	SE	CI ±	CV (%)
ČR	8 895,7	40 939	5 283,9	21 277	54,1	106,0	1,0	170,8	710	7,8	15,3	4,6	3,1	0,1	0,3	4,5
NUTS2																
Praha	1 116,9	3 214	745,4	1 888	24,7	48,3	3,3	15,4	34	3,3	6,4	21,2	2,0	0,4	0,8	20,4
Střední Čechy	1 174,2	5 185	713,8	2 748	21,6	42,3	3,0	12,8	49	2,0	4,0	15,9	1,8	0,3	0,5	15,8
Jihozápad	1 037,8	5 870	617,5	3 031	15,8	31,0	2,6	14,1	71	1,9	3,6	13,1	2,2	0,3	0,6	12,8
Severozápad	898,1	4 425	511,8	2 187	15,7	30,7	3,1	33,3	134	3,5	6,9	10,5	6,1	0,6	1,2	10,1
Severovýchod	1 258,7	6 428	727,0	3 260	19,1	37,3	2,6	24,9	118	2,7	5,3	10,9	3,3	0,4	0,7	10,6
Jihovýchod	1 423,9	7 044	833,2	3 643	20,3	39,8	2,4	25,7	113	2,9	5,6	11,2	3,0	0,3	0,6	11,0
Střední Morava	1 003,3	4 253	572,7	2 137	18,1	35,5	3,2	15,3	61	2,3	4,5	15,0	2,6	0,4	0,8	14,9
Moravskoslezsko	982,7	4 520	562,4	2 383	15,7	30,8	2,8	29,3	130	3,1	6,1	10,6	4,9	0,5	1,0	10,4

*) obvykle bydlící v soukromých domácnostech, resp. bytech

Vysvětlivky:

SE = Standard Error → **směrodatná chyba**

Udává přesnost odhadu. Čím menší SE, tím přesnější výsledek.

CI = Confidence Interval → **interval spolehlivosti**

Rozmezí (± hodnota v tis.), ve kterém se s 95% pravděpodobností nachází skutečná hodnota.

CV (%) = Coefficient of Variation → **variační koeficient**

Relativní ukazatel přesnosti v procentech.

Nižší CV znamená spolehlivější údaj.

Do počtu **zaměstnaných** jsou zahrnuty všechny osoby patnáctileté a starší, které během referenčního týdne příslušely mezi zaměstnance vč. členů produkčních družstev, pracující na vlastní účet, zaměstnavatele či neplacené pomáhající rodinné příslušníky. Osoby, které uvedly, že v referenčním týdnu byly v práci dočasně nepřítomné, jsou považovány za zaměstnané, pokud jejich nepřítomnost z ostatních (osobních, rodinných aj.) důvodů byla kratší než 3 měsíce. Mezi zaměstnané jsou zařazovány osoby zaměstnané jako profesionální příslušníci armády a osoby na mateřské dovolené, které před nástupem na mateřskou dovolenou pracovaly.

Za **nezaměstnané** se považují všechny osoby patnáctileté a starší, které ve sledovaném období byly bez práce, aktivně ji hledaly a byly připraveny k nástupu do zaměstnání nejpozději do 14 dnů. Za nezaměstnané jsou považováni i ti, kteří již práci našli, ale nástup je stanoven nejpozději do tří měsíců.

Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu všech osob starších patnácti let – udává se v %.

Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle (součet všech zaměstnaných a nezaměstnaných) – udává se v %.

ZAMĚSTNANCI A MZDY

Údaje jsou publikovány **za celou populaci podniků** se zvýšeným důrazem na **průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané**, které zohledňují délku pracovního úvazku.

Od roku 2011 je územní třídění (na rozdíl od předchozích let) provedeno podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců, tzv. pracovištní metodou, která poskytuje pravdivější regionální pohled na trh práce než dříve zveřejňovaná podniková metoda (zařazení celého vykazujícího ekonomického subjektu do kraje, v němž sídlí jeho ústředí).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený vyjadřuje přepočet na plně zaměstnané (s plnou pracovní dobou). Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci, kteří jsou ke zpravodajské jednotce v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je pracovní vztah). Nezahrnují se např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené (nepracující-li současně v pracovním poměru), učni, osoby pracující pro firmu na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, osoby vykonávající veřejné funkce (např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj.).

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasně pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem.

Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.

Podrobnější informace jsou k dispozici na https://csu.gov.cz/1-pmz_m.

NEZAMĚSTNANOST (MPSV)

Údaje o **registrované nezaměstnanosti** jsou převzaty z informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí (podle evidence úřadů práce). **Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce** jsou fyzické osoby, které osobně požádají o zprostředkování vhodného zaměstnání krajskou pobočkou úřadu práce, v jejímž obvodu mají bydliště, a při splnění zákonem stanovených podmínek jsou krajskou pobočkou úřadu práce zařazeny do evidence uchazečů o zaměstnání. **Dosažitelní uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce** jsou evidovaní uchazeči (včetně občanů EU a EHP), kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, protože nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání (nejsou ve vazbě, ve výkonu trestu, nepobírají peněžitou pomoc v mateřství, hmotné zabezpečení po dobu mateřské dovolené, nejsou v pracovní neschopnosti, nejsou zařazeni do rekvalifikačních kurzů a nevykonávají krátkodobé zaměstnání).

Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Pracovními místy v evidenci úřadu práce se rozumí nově vytvořená nebo uvolněná pracovní místa, na která zaměstnavatel zamýšlí získat zaměstnance nebo je hodlá obsadit dočasně přidělenými zaměstnanci **agentury práce** (zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti § 35). V souvislosti s legislativní změnou se od 1. 1. 2025 za neobsazené pracovní místo v evidenci úřadu práce ČR považuje pouze místo, které je v evidenci vedeno po dobu maximálně 6 měsíců. Údaje z předchozích období tedy nejsou srovnatelné.

Od roku 2025 došlo ke sloučení datového podkladu v okresech Praha-východ a Praha-západ a v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever, z tohoto důvodu je vykazována pouze jedna společná hodnota.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

Údaje o ekonomických subjektech jsou sestaveny z dat vedených v Registru ekonomických subjektů (dále jen RES). RES je veřejným seznamem, který vytváří a spravuje ČSÚ na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě ve znění pozdějších předpisů. Registr se využívá především pro přípravu a realizaci statistických zjišťování. Je průběžně aktualizován daty ze statistických zjišťování, údaji z obchodního rejstříku, živnostenských úřadů a z dalších administrativních zdrojů. Po spuštění základních registrů veřejné správy od 1. 7. 2012 se hlavním zdrojem pro jeho aktualizaci stal Registr osob (ROS).

V RES jsou evidovány **právnícké osoby** včetně organizačních složek státu a **fyzické osoby**, které mají postavení podnikatele. **Fyzické osoby** zahrnují soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona, zemědělské podnikatele – fyzické osoby, fyzické osoby provozující jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů a od roku 2014 zahraniční fyzické osoby a odštěpné závody zahraničních fyzických osob (kód 424 a 425).

Obchodní společnosti zahrnují veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, akciové společnosti, evropská hospodářská zájmová sdružení (kód 931) a evropské společnosti (932). **Družstva** zahrnují i evropské družstevní společnosti (kód 933).

Členění RES **podle převažující činnosti** odpovídá sekcím a oddílům nové Klasifikace ekonomických činností **CZ-NACE 2025**, platné od 1. 1. 2025. Zařazení subjektů do kategorie podle počtu zaměstnanců vychází z údajů o počtu zaměstnanců (fyzických osob, včetně zaměstnaných na dohody), které ČSÚ přebírá od České správy sociálního zabezpečení. Členění pro zařazení subjektů do institucionálních sektorů (pouze roční data) vychází z Klasifikace institucionálních sektorů a subsektorů (dle ESA 2010).

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

ZEMĚDĚLSTVÍ

Výroba masa (bez drůbežího) představuje jatečnou hmotnost zvířat (bez ohledu na to, zda jsou tuzemského původu nebo byla dovezena ze zahraničí) poražených na registrovaných jatkách. Zahrnuje maso (i z nutných porážek), které bylo uznáno za vhodné pro lidskou spotřebu. Jatečná hmotnost je hmotnost jatečně upravených těl dle definice stanovené v nařízeních Rady EU. Výroba masa celkem (bez drůbežího) zahrnuje výrobu hovězího, telecího, vepřového, skopového, jehněčího, koziho a koňského masa. Telecí maso je maso skotu poraženého ve věku do osmi měsíců, jehněčí maso je maso ovcí poražených ve věku do jednoho roku.

Obsah tabulky I.2 (popřípadě I.3) je proměnlivý. V bulletinu za 1. čtvrtletí je uveden **stav hospodářských zvířat** k 31. 12. 2025, který vychází ze statistických zjišťování a z Integrovaného zemědělského registru spravovaného MZe. Bulletin za 1. až 2. čtvrtletí přináší údaje o **osevních plochách** zjištěné šetřením k 31. 5., bulletin za 1. až 3. čtvrtletí **odhad sklizně** a odhad hektarových výnosů sklizně zemědělských plodin k 30. 9. a bulletin za 1. až 4. čtvrtletí **výsledky sklizně** a hektarové výnosy sklizně. Podrobné metodické vysvětlivky k tabulkám jsou uvedeny v příslušných speciálních publikacích ČSÚ.

PRŮMYSL

Údaje jsou publikovány za podnikatelské subjekty s převažující průmyslovou činností (sekce CZ-NACE B, C, D = Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl a Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu) **se 100 a více zaměstnanci** a zjišťovány podnikovou metodou, tedy za podniky **se sídlem na příslušném území** včetně jejich závodů a provozoven v jiných krajích. V kategorii subjektů 100 a více zaměstnanců je zjišťování úplné. Data jsou tříděna dle Klasifikace ekonomických činností **CZ-NACE**, která je platná od roku 2008.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy jsou uvedeny v základních běžných cenách, které fakturuje výrobce kupujícímu. Zařazeny jsou pouze tržby za výrobky a služby z CZ-CPA 05–39, jedná se tedy o tržby očištěné od neprůmyslových činností podniku. Mezi služby průmyslové povahy patří rovněž obchod, přenos, distribuce a rozvod energií. Tržbou za tuto službu je rozdíl mezi hodnotou nakoupené a prodané (předané) energie. Tržby (příjmy) zahrnují prodej vlastní hmotné a nehmotné produkce, oceněné v běžných cenách. Součástí těchto tržeb není DPH, spotřební daň ani clo.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců (ve fyzických osobách) zahrnuje všechny stálé, sezónní a dočasné zaměstnance, kteří jsou v pracovním poměru k zaměstnavateli a za svou práci dostávají od zaměstnavatele mzdu. Počítá se jako součet počtu fyzických osob v jednotlivých dnech sledovaného měsíce (včetně dnů pracovního klidu a pracovního volna), který se dělí počtem všech kalendářních dnů měsíce.

Průměrná hrubá měsíční mzda jednoho zaměstnance vyjadřuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy, osobní příplatky a ohodnocení, prémie a odměny, podíly na výsledcích hospodaření a náhrady mzdy), které byly zúčtovány zaměstnancům v evidenčním počtu podle příslušných platových a mzdových předpisů. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem.

STAVEBNICTVÍ

Údaje jsou publikovány za podnikatelské subjekty s převažující stavební činností (oddíl 41, 42 a 43 klasifikace CZ-NACE) **s 50 a více zaměstnanci**. Subjekty jsou územně zařazeny podle **kraje sídla podniku**.

Stavební práce jsou zejména práce na výstavbě, přestavbě, rozšíření, obnově, opravách a údržbě stálých i dočasných budov a staveb. Zahrnují i montážní práce stavebních konstrukcí a hodnotu zabudovaného materiálu a konstrukcí. Hodnota stavebních prací je uváděna bez daně z přidané hodnoty. **Základní stavební výroba (ZSV)** představuje objem stavebních prací, které jednotka provedla pracovníky zahrnutými do jejího evidenčního stavu včetně produktivní práce učňů a objemu stavebních prací na vlastním hmotném majetku.

Pozemní stavitelství zahrnuje veškeré stavební práce provedené na pozemních stavbách v tuzemsku, tj. výstavbu bytových a nebytových budov.

Inženýrské stavitelství zahrnuje veškeré stavební práce provedené na inženýrských stavbách v tuzemsku (výstavba silnic a železnic, výstavba inženýrských sítí a ostatních staveb jako např. vodních děl).

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

STAVEBNÍ POVOLENÍ

Stavebním povolením se rozumí celkový počet stavebních povolení (včetně společných), stavebních ohlášení, staveb povolených na podkladě veřejnoprávní smlouvy a staveb ve zkráceném stavebním řízení autorizovaným inspektorem, které byly podle stavebního zákona vydány a evidovány příslušným stavebním úřadem.

Nová výstavba představuje zcela novou konstrukci, nové stavební dílo. **Změnami dokončených staveb** se rozumí nástavby, jimiž se stavby zvyšují, přístavby, jimiž se stavby půdorysně rozšiřují a které jsou vzájemně provozně propojeny s dosavadní stavbou, dále vestavby, tj. stavební úpravy, při nichž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky.

Byty zahájené jsou byty v těch domech, jejichž výstavba byla ve sledovaném období povolena, a to bez ohledu na to, zda tyto byty byly ve sledovaném období dokončeny či nikoliv.

Byty dokončené jsou byty v nových budovách, kterým bylo přiděleno číslo popisné/evidenční nebo nově dokončené byty ve stávajících budovách.

CESTOVNÍ RUCH

Údaje o kapacitách hromadných ubytovacích zařízení a jejich návštěvnosti vycházejí z pravidelného měsíčního a čtvrtletního šetření.

Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) jsou zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky, která poskytují přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, penziony, kempy, chatové osady, turistické ubytovny a ostatní ubytovací zařízení (např. léčebné lázně, rekreační zařízení podniků či podnikové ubytovny, školicí střediska, vysokoškolské koleje, aj.).

Celkový **počet pokojů** sloužících pro cestovní ruch nezahrnuje pokoje pro ubytování personálu, majitelů zařízení a pokoje dlouhodobě sloužící pro ubytování zaměstnanců jiných podniků (déle než 1 rok). Celkový **počet lůžek** zahrnuje pouze lůžka sloužící pro cestovní ruch, nezahrnuje lůžka příležitostná. Do údajů se zahrnuje maximální kapacita každého hromadného ubytovacího zařízení v daném roce.

Host v ubytovacím zařízení je každá osoba (včetně dětí a kromě personálu a majitelů ubytovacího zařízení), která použila služeb ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které používají služeb ubytovacího zařízení pro přechodné ubytování za účelem zaměstnání či řádného studia. Doba pro přechodné ubytování, kdy lze hosta považovat za účastníka cestovního ruchu, nesmí být delší než 1 rok. Za **rezidenta** se považuje osoba, která má trvalý (stálý) pobyt v Česku. Může to tedy být občan Česka i cizí státní příslušník trvale žijící na území Česka. **Nerezidentem** je pak osoba, která trvale žije v jiné zemi (včetně občanů Česka trvale žijících v cizině).

Výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR) je zdrojem údajů o výjezdovém a domácím cestovním ruchu rezidentů Česka. Šetření se provádí každý měsíc v náhodně vybraném vzorku domácností a dotazovány jsou osoby ve věku 15 a více let. Údaje o cestách soukromých (za účelem trávení volného času, rekreace, vylepšení zdraví, návštěvy příbuzných či známých) a o cestách služebních, které se uskutečnily v posledních třech měsících, jsou zjišťovány u všech členů domácnosti. Výsledky šetření jsou pomocí váhových koeficientů přepočteny na populaci ve věku 15 a více let a za tuto věkovou skupinu jsou také publikovány.

Delší cestou se rozumí soukromá cesta, při které osoba alespoň 4x za sebou přenocovala mimo své obvyklé prostředí. **Kratší cestou** je soukromá cesta (včetně víkendových pobytů), při které osoba alespoň 1x a nejvíce 3x nepřetržitě přenocovala mimo své obvyklé prostředí. **Služební cesta** je cesta služebního/pracovního charakteru mimo obvyklé prostředí s nejméně jedním přenocováním (patří sem: kongresy, konference, veletrhy a výstavy, obchodní jednání, firemní mise apod.).

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

KRIMINALITA, NEHODY

Údaje o kriminalitě a dopravních nehodách byly převzaty z podkladů Policejního prezidia ČR.

Data o **registrovaných a objasněných trestných činech** (tzn. přečinech, zločinech a trestných činech) zahrnují také trestné činy vyšetřované oddělením železniční policie a doprovodu vlaků a inspektorátem cizinecké policie. Objasněné trestné činy zahrnují trestné činy spáchané a vyřešené ve vykazovaném období.

Obecná kriminalita zahrnuje násilné trestné činy, mravnostní trestné činy, majetkové trestné činy (krádeže vloupáním, krádeže prosté a ostatní majetková kriminalita) a ostatní trestné činy. **Hospodářská kriminalita** zahrnuje především trestné činy v obchodních a finančních vztazích.

Dopravní nehody zahrnují všechny nehody nahlášené Policií České republiky. Počet usmrcených, těžce a lehce zraněných odpovídá stavu do 24 hodin po nehodě. Dopravní nehody pod vlivem alkoholu zahrnují nehody, při kterých byla u viníka zjištěna přítomnost alkoholu v krvi. Hmotná škoda zahrnuje škodu na vozidlech, jejich nákladu nebo na zařízení komunikace. Do krajů a okresů byly dopravní nehody zařazeny na základě souřadnic místa jednotlivých nehod poskytnutých Policií ČR.

Údaje o **požárech** byly převzaty z podkladů Hasičského záchranného sboru ČR.

Požár představuje každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení či zranění osob nebo zvířat anebo ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí. Za požár se považuje i nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata nebo materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.

Usmrcené osoby celkem jsou všechny usmrcené osoby nalezené na místě požáru. Údaj zahrnuje i osoby, jejichž smrt prokazatelně nastala v přímé souvislosti s požárem např. v důsledku infarktu, vraždy apod.

Usmrcené osoby v přímé souvislosti jsou jak osoby, které zemřely v důsledku popálenin, intoxikace zplodinami hoření apod., tak osoby, u kterých nebylo možné zjistit, zda prokazatelně zemřely v přímé souvislosti s požárem.

SPRÁVNÍ OBVODY OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) jsou podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu jedním ze základních územních stupňů v Česku. Jejich území jsou vymezena seznamem obcí, které do nich náleží podle Vyhlášky č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností. S účinností od 1. ledna 2023 byla podle Vyhlášky č. 389/2022 Sb. přesunuta v Olomouckém kraji obec Přemyslovice z SO ORP Prostějov do SO ORP Konice. Údaje o těchto územních celcích jsou zpracovány metodou sečtení dat o obcích, které do příslušného území náleží.

Metodika jednotlivých statistických ukazatelů je stejná jako pro území kraje nebo okresu. Výjimku tvoří údaje o registrované nezaměstnanosti, kde nejsou započteny osoby registrované na úřadu práce mimo okres trvalého bydliště. V počtu volných pracovních míst v evidenci úřadu práce nejsou započtena místa, u kterých není známa identifikace obce, ve které se toto místo nachází.

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

Na základě členství v Evropské unii provedl Český statistický úřad další ročník výběrového šetření EU-SILC o příjmech a životních podmínkách domácností pod názvem „Životní podmínky 2026“. Cílem tohoto šetření je dlouhodobě získávat srovnatelná data o sociální situaci domácností, která jsou díky jednotné metodice porovnatelná i s dalšími zeměmi EU.

Šetření je realizováno jako čtyřletý rotační panel, každoročně se část domácností obmění. Výsledky šetření jsou vzhledem k velikosti výběrového souboru reprezentativní jen do regionů soudržnosti. **Při interpretaci výsledků šetření je třeba mít na paměti, že vznikly zpracováním dat získaných z výběrového šetření a jsou zatíženy určitou statistickou chybou (výběrovou i nevýběrovou).**

Do šetření byly zahrnuty všechny osoby, které v době šetření měly ve vybraném bytě obvyklé bydliště, a to včetně osob dočasně nepřítomných. Toto se vztahovalo i na cizí státní příslušníky a podnájemníky. **Hospodářící domácnost** tvoří jedinec nebo skupina osob, které spolu trvale žijí a společně hradí základní a provozní výdaje domácnosti. **Příjmy osob a domácností** jsou zjišťovány vždy za kalendářní rok předcházející šetření (2025).

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Podrobné výsledky šetření, metodika a tabulky s odhady 95% intervalu spolehlivosti, jsou uvedeny ve zdrojové publikaci „**Příjmy a životní podmínky domácností v roce 2026**“, která je dostupná na internetových stránkách ČSÚ.

MEZIROČNÍ VÝVOJ UKAZATELŮ

Velikost meziročního indexu (např. v průmyslu, stavebnictví, zemědělství) může být ovlivněna skutečností, že se při jeho výpočtu vychází ze srovnání souboru subjektů, které splňují příslušná kritéria (převažující činnost, sídlo v kraji, hranice počtu zaměstnanců) ve sledovaném roce a souboru subjektů, které tato kritéria splňovaly ve stejném období předchozího roku. Nejsou prováděny přepočty na srovnatelnou organizační ani územní strukturu.

Indexy 2026/2025 a 2025/2024 jsou uváděny v %.

PŘEHLED REGIONŮ SOUDRŽNOSTI (NUTS 2) A KRAJŮ (NUTS 3):

Praha – Hlavní město Praha

Střední Čechy – Středočeský kraj

Jihozápad – Jihočeský kraj a Plzeňský kraj

Severozápad – Karlovarský kraj a Ústecký kraj

Severovýchod – Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj

Jihovýchod – Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj

Střední Morava – Olomoucký kraj a Zlínský kraj

Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj

ZNAČKY V TABULKÁCH

- jev se nevyskytoval
- . údaj není k dispozici nebo není dostatečně spolehlivý
x číselný údaj není možný z logických důvodů**0** nulový údaj, jehož velikost je menší než polovina měřicí jednotky v tabulce**i. d.** údaj nelze zveřejnit (individuální nebo důvěrný údaj)

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).